

Z8/20. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 6.10.2020

7. Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace - zřízení střední odborné školy - kombinovaného lycea

Anotace

Materiál se zabývá změnou Waldorfské základní školy a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace - zřízení "střední odborné školy - kombinovaného lycea"

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

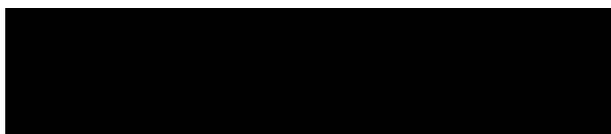
- 1. bere na vědomí** Podklady ředitele Waldorfské základní školy a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace, a zástupce za akční skupinu pro zřízení SŠ při WZŠMŠ Brno ve věci zřízení Waldorfské střední školy v Brně Mgr. Stanislava Bárty, PhD.
 - Vyjádření Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity
 - Vyjádření Filozofické fakulty Masarykovy univerzity
 - Vyjádření Nadačního fondu Waldorf Brno
 - Vyjádření Spolku waldorfské školy Brno
 - Vyjádření asociace Waldorfských škol České republiky z.s.
- 2. schvaluje** zřízení "střední odborné školy - kombinovaného lycea" při Waldorfské základní škole a mateřské škole Brno, Plovdivská 8, příspěvkové organizaci k 1.7.2021.
- 3. ukládá** Radě města Brna předložit Zastupitelstvu města Brna návrh změny zřizovací listiny Waldorfské základní školy a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvkové organizace zohledňující zřízení "střední odborné školy - kombinovaného lycea" při Waldorfské základní škole a mateřské škole Brno, Plovdivská 8, příspěvkové organizaci.
T: do 30.6. 2021

Stanoviska

Rada města Brna návrh projedná na svém zasedání dne 30.9.2020. Výsledek bude tlumočen během zasedání ZMB.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

24.9.2020 v 11:30

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

I

vedoucí useku - Usek 1. namestka primátorky

24.9.2020 v 11:03

Důvodová zpráva

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy předkládá Zastupitelstvu města Brna materiál ve věci změny Waldorfské základní školy a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvkové organizace - zřízení střední odborné školy – kombinovaného lycea.

Rada města Brna na své schůzi R8/054 konané dne 4.12.2019 projednala a souhlasila s připomínkou k dokumentu – Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024. Tato připomínka obsahovala, že ve výjimečných a odůvodněných případech lze podpořit vznik nové střední školy využívající při poskytování vzdělávání metod, forem a prostředků alternativní pedagogiky, a to za podmínky, že tato bude navazovat na činnost existující základní školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení. Připomínka byla Krajským úřadem do dokumentu Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024 zapracována.

V rámci České republiky je již mnoho měst, které jsou zřizovateli Waldorfské střední školy- lyceum, např. Praha, Ostrava, České Budějovice atd. V Brně tento stupeň školy zatím chybí. Poptávka ze strany veřejnosti po alternativní formě vzdělávání na středním stupni je, a to zejména z řad absolventů Waldorfské základní školy.

Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace je zřizovaná Statutárním městem Brnem funguje již 20 let jako škola, nabízející alternativní vzdělávání.

Střední stupeň Waldorfské školy by byl jen novou součástí již existující Waldorfské základní a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace. Nejednalo by se tedy o vznik nové instituce.

Časový harmonogram zřízení Waldorfské střední školy:

- podzim 2020 projednání v příslušných orgánech Statutárního města Brna
- jaro 2021 změna Zřizovací listiny, příprava podkladů k podání žádosti o zápis do rejstříku škol a školských zařízení
- do 9/2021 podání žádosti o zápis do rejstříku škol a školských zařízení
- 1.1.2022 zapsání střední školy do rejstříku škol a školských zařízení
- 31.1.2022 vypsání kritérií přijímacího řízení
- duben 2022 přijímací řízení
- září 2022 zahájení studia

Dle § 179 odst. 5 písm. d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, obec nebo svazek obcí může dále zřizovat a zrušovat školy nebo školská zařízení, které jinak zřizuje kraj nebo ministerstvo, pokud prokáže potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení jejich činnosti orgánu, který vede rejstřík škol a školských zařízení.

Podrobné podklady vypovídající o potřebném finančním, materiálním a personálním zabezpečení jsou vypracovány ředitelem Waldorfské základní a mateřské školy Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace a Mgr. Stanislavem Bártou, PhD., zástupcem akční skupiny pro zřízení SŠ při WZŠMŠ Brno, jsou přílohou tohoto materiálu.

Komise výchovy a vzdělávání Rady města Brna návrh projednala a doporučila na svém zasedání dne 14.9.2020.

Rada města Brna návrh projedná na svém zasedání dne 30.9.2020. Výsledek bude tlumočen během zasedání ZMB.

Záměr na zřízení Waldorfské střední školy v Brně

(RVP 78-42-M/06 Kombinované lyceum)

Cílem záměru je zřídit střední školu jako novou součást Waldorfské základní a mateřské školy Brno, příspěvkové organizace zřizované Statutárním městem Brnem, se sídlem Plovdivská 8, 61600, Brno. Waldorfská základní škola v Brně představuje již 20 let inovativní a moderní možnost v brněnské nabídce základního vzdělávání. Zároveň se jedná o stoletím prověřený pedagogický koncept, který je pevně ukotven ve vzdělávacích systémech většiny evropských zemí.

Koncept waldorfské školy počítá s úplným, v našem legislativním rámci 13letým (9+4), navazujícím vzděláváním. V České republice funguje v současné době celkem 6 waldorfských středních škol (2xPraha, Ostrava, České Budějovice, Semily, Příbram) s různou právní formou organizace a zřizovatele. Další dvě waldorfské střední školy (Plzeň, Olomouc) jsou ve fázi přípravy žádosti o zápis do rejstříku. Většina z uvedených škol je organizačně spojena se se základní školou a nabízí studium v maturitním oboru Kombinované lyceum. Cílem je naplnit v úplnosti tento koncept navazujícího vzdělávání také ve městě Brně a zřídit střední stupeň waldorfské školy, a to ve formě rámcově vzdělávacího programu 78-42-M/06 Kombinované lyceum s cílovou kapacitou 120 studentů.

Waldorfská základní a mateřská škola Brno sídlí na Plovdivské 8 v budově složené ze tří navzájem spojených pavilonů. Horní pavilon je ze dvou třetin dlouhodobě pronajímaný SVČ Lužánky pobožce Lata (dále Lata). Vzhledem k potřebě rozvoje waldorfské základní školy a zvyšování její kapacity vznikl záměr na rekonstrukci blízké výměňkové stanice na polyfunkční prostory, ve kterých by mohla sídlit Lata. Tento v současnosti naplňovaný záměr Statutárního města Brna nejen uvolní prostory horního pavilonu pro potřeby základní školy, ale při vhodném organizačním uspořádání umožní i otevření waldorfské střední školy. Ve městě Brně tak vznikne unikátní vzdělávací kampus od mateřské školy až po maturitní obor kombinované lyceum.

1 Charakteristika současného stavu waldorfské školy

Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace zahájila svou činnost 1.9.2009 v budově bývalé ZŠ Plovdivská, ve které proběhla částečná rekonstrukce umožňující provoz mateřské školy. V roce 2009/2010 škola poskytovala vzdělávání 75 dětem ve třech třídách v mateřské škole a 201 žákům základní školy v devíti třídách.

Díky podpoře zřizovatele prochází škola v posledních letech dynamickým rozvojem. Vysoká poptávka rodičů po waldorfském vzdělávání vedla k otevření dvou tříd v prvních ročnících od září 2016, tzv. paralelních tříd. V současné době je v základní škole 14 běžných tříd s celkovým počtem 312 žáků. Za předpokladu navýšení kapacity školy bude v roce 2024 ve škole celkem 18 běžných tříd s kapacitou 540 žáků.

V roce 2015 na základě výpovědi nájemce školní kuchyně byla ve škole zrekonstruována vlastní kuchyně a zřízena školní jídelna. Díky zkvalitnění stravy a zapojení se do programu Skutečně zdravá škola se podařilo navýšit počet žáků stravujících se v jídelně z cca 160 (2014) na 302 (2019). V roce 2015 škola zahájila projekt „pohyblivých tříd“, v tomto modelu učebny a výuky probíhala výuka v roce 2019 celkem v 7 třídách. V roce 2015 byla také otevřena tzv. Duhová třída, speciální třída pro žáky s kombinovaným postižením, od roku 2018 škola poskytuje vzdělávání i v učebním oboru ZŠ speciální. Otevření střední školy bude přirozenou další etapou rozvoje školy, díky které se podaří tuto inovativní formu vzdělávání poskytovat v ucelené podobě od předškolního vzdělávání až po maturitu.

2 Stručný popis a zdůvodnění záměru

RVP 78-42-M/06 Kombinované lyceum doposud není v Jihomoravském kraji realizován. Vzdělávací obor Kombinované lyceum je moderní maturitní obor vyplňující mezeru v nabídce středního vzdělání mezi všeobecně, ale spíše teoreticky zaměřenými gymnázii a mezi úzce profilovanými středními odbornými školami. Vzdělání ve waldorfském lyceu poskytuje široký vzdělanostní základ, a to i v praktických oborech, je úzce navázáno na praxi a umožňuje pružné přecházení napříč obory. Od druhého ročníku se studenti profilují do jednoho ze zaměření. Kombinované lyceum bude nabízet technické, přírodovědné a humanitní zaměření.

V roce 2025 bude dokončen rozvoj waldorfské základní školy na dvě třídy v každém ročníku, od roku 2026 budou tak ze základní školy vycházet dvě plné třídy žáků devátých tříd. Dle zkušeností z jiných waldorfských úplných škol část z nich (25%-50%) preferuje pokračování na waldorfské střední škole. Vzhledem ke konstrukci českého vzdělávacího systému poskytuje ale samozřejmě waldorfská základní škola vzdělání v uceleném vzdělávacím programu naplňujícím Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Stejně tak waldorfská střední škola bude poskytovat vzdělání v uceleném vzdělávacím programu vymezeném Rámcovým vzdělávacím programem Kombinované lyceum.

Realizace záměru je v souladu se strategickými dokumenty a napomůže řešení nutnosti „*zvýšení nabídky oborů 4letých gymnázií a lyceí především ve městě Brně*“, kterou identifikoval Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy v JMK 2020-2024 (s. 26). Současně pokryje poptávku rodičů po alternativních formách vzdělávání také ve středním stupni, která vychází z pestrých možností základního školství v Jihomoravském kraji. Lze očekávat, že zájem o studium projeví i uchazeči mimo okruh absolventů Waldorfské základní školy. Součástí praxe waldorfské základní školy je také funkční model inkluze, který je v mnoha ohledech přenositelný i na střední stupeň. Dle doložených průzkumů jsou absolventi waldorfských lyceí vysoce flexibilní, aktivní a úspěšní jak v navazujícím vzdělávání, tak v uplatnění se na trhu práce.

3 Charakteristika waldorfské střední školy a oboru kombinované lyceum

3.1 Stručná charakteristika studia a přijímacích zkoušek

Studijní obor: 78-42-M / 06 Kombinované lyceum

Studium: denní, čtyřleté, zakončené maturitní zkouškou

Počet studentů v ročníku: 30

Hodnocení studijních výsledků formou slovního hodnocení

Absolvent je připraven pokračovat ve studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole

Studijní zaměření: škola otevře v každém ročníku 2-3 zaměření v souladu se zájmem studentů a možnostmi školy, od 2. ročníku si student vybere zaměření:

- a) technické (matematika, fyzika, tech. kreslení, strojírenská technologie, tech. mechanika)
- b) přírodovědné (biologie, chemie, zeměpis, matematika, fyzika)
- c) humanitní (profilové předměty: pedagogika, psychologie, základy společenských věd)

Podmínky přijetí: absolvování základní školy a splnění kritérií přijímacího řízení

Přijímací zkouška: JPZ, strukturovaný rozhovor.

Přijímací zkouška platí v plném rozsahu i pro absolventy waldorfských základních škol.

3.2 Stručná charakteristika vyučování

3.2.1 Harmonogram dne:

- a) hlavní epochové vyučování: ranní dvouhodinový blok
- b) ostatní (mimo-epochové) vyučování: běžné 45- minutové vyučovací hodiny
- c) odpolední umělecké a praktické epochové vyučování
- d) praktika

Hlavní epochové vyučování zahrnuje hlavní předměty - český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, chemie, biologie, zeměpis - a je pro celou třídu v 1.-3. ročníku společné. V ranním dvouhodinovém bloku se vyučuje vždy jeden z těchto předmětů obvykle po dobu 3-4 týdnů.

Ostatní (mimo-epochové) vyučování zahrnuje jednak předměty, které jsou společné pro celou třídu - cizí jazyk I (angličtina) a cizí jazyk II (němčina), občanská nauka, estetická výchova, tělesná výchova, výpočetní technika, cvičné hodiny českého jazyka a matematiky -, a dále předměty podle zvoleného studijního zaměření.

Odpoledne probíhají společně pro všechny žáky v rámci výběrových předmětů různé umělecké a odborné kurzy. Zde se v průběhu studia budou střídát témata jako malování, modelování, eurytmie (umělecká pohybová výchova), tvořivá dramatika, práce se dřevem, s kovem, základy technologie, informatika, deskriptivní geometrie, laboratorní cvičení z biologie apod.

3.2.2 Harmonogram studia:

V každém ročníku absolvují všichni žáci 1 -2týdenní praktikum:

zeměměřické

lesnické / ekologické

sociální / průmyslové.

V každém ročníku je dále 3 - 4týdenní rezerva, využitelná pro:

jazykové výměnné pobyty v zahraničních školách

realizaci různých projektů a úprav učebního plánu podle potřeb školy.

Ve 3. ročníku žáci také

uskuteční třídní studijní cestu (např. na téma historie umění)

nastudují třídní divadelní hru

vypracují dlouhodobou ročníkovou práci na zvolené téma

(tato práce je jedním z podkladů k maturitní zkoušce).

4 Časový harmonogram naplnění záměru 2020-2026

Naplnění záměru waldorfské střední školy bude probíhat ve dvou etapách v návaznosti na rozvoj základní školy a uvolnění horního pavilonu (pavilon B) po přestěhování Laty (do zrekonstruovaného výměníku).

4.1 I.etapa – září 2020 – 1.9.2022

4.1.1 Organizačně-právní kroky

Podzim 2020 - Schválení záměru orgány Statutárního města Brna

Jaro 2021 – změna Zřizovací listiny

Do 09/2021- příprava a podání žádosti o zápis do rejstříku škol

1.1.2022 – zapsání střední školy do rejstříku škol

31.1.2022 – vypsání kritérií přijímacího řízení

Duben 2022 - přijímací řízení

Září 2022 – zahájení studia

4.1.2 Materiálně-technické kroky

Rekonstrukce výměňkové stanice (v gesci ÚMČ Brno-Žabovřesky)

Přestěhování pobočky LATA (v gesci SVČ Lužánky)

Úpravy vnitřních prostor – rekonstrukce sociálních zařízení v pavilonu B (pro ZŠ i SŠ) – 2021

Úpravy a vybavení učeben v rámci I.etapy

4.1.3 Personální kroky

Organizace waldorfského semináře pro učitele ZŠ a SŠ

Navýšení počtu pedagogů a provozních zaměstnanců

4.2 II. etapa – září 2022–2026

4.2.1 Organizačně-právní kroky

Autonomní organizace pohybu studentů a zaměstnanců střední školy

Změna organizačního řádu a struktury organizace

Organizační stabilizace celé organizace

Maturitní zkoušky v roce 2026

4.2.2 Materiálně-technické kroky

Rekonstrukce atria mezi pavilony včetně spojovacího krčku a vstupních bran

Úpravy a vybavení učeben v rámci II. etapy

Vybudování dalších odborných učeben a dílen

4.2.3 Personální kroky

Postupné navyšování počtu zaměstnanců do cílového stavu

Pravidelné hospitace na partnerských školách a DVPP

Supervize-mentoring ze strany Asociace waldorfských škol

5 Organizační zabezpečení záměru

Organizačně bude vznik středního stupně waldorfského vzdělávání zajištěn rozšířením činnosti stávající organizace Waldorfská základní a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace. Zřízení střední školy tedy není spojeno se vznikem nové instituce a její správa bude pokryta současným managementem uvedené školy.

Toto organizační řešení přináší několik výhod.

- 1) Právně i administrativně je jednodušší rozšíření činnosti stávající organizace než zřizování nové.
- 2) Optimalizovaná administrativa, PAM, účetnictví a další agenda školy
- 3) Při očekávaném prolínání odborných pedagogů nejvyšších tříd ZŠ a SŠ je jednodušší organizace jejich práce v rámci jedné organizace.
- 4) Správa budovy a areálu v rámci jedné organizace a vedení.

Organizační zabezpečení bude probíhat ve dvou etapách.

5.1 I. etapa – září 2020 – 1.9.2022

5.1.1 Podzim 2020 – Schválení záměru orgány Statutárního města Brna

Ve spolupráci Odboru školství, mládeže a tělovýchovy a vedení školy budou jednotlivým orgánům města předloženy materiály potřebné pro změnu zřizovací listiny a pro následné podání žádosti o zápis do rejstříku škol.

5.1.2 Jaro 2021 – změna Zřizovací listiny

Bude změněna zřizovací listina příspěvkové organizace, a to ve dvou bodech, (i) bude zapsána nová součást školy – střední škola a (ii) bude změněn název příspěvkové organizace v souladu s §8a zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona v platném znění. Vzhledem k počtu slov a jasné identifikaci navrhujeme změnit název školy na: „Waldorfská škola Brno – mateřská škola, základní škola a střední škola“. Tento název navazuje na dvě waldorfské školy v ČR různých zřizovatelů, jejichž součástí je rovněž mateřská, základní i střední škola.

5.1.3 Do 09/2021 – příprava a podání žádosti o zápis do rejstříku škol

Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem připraví žádost včetně všech potřebných příloh a předjednání s dotčenými orgány a prostřednictvím kraje ji postoupí MŠMT.

5.1.4 1.1.2022 – zapsání střední školy do rejstříku škol

Cílem je celý proces uvedený v předchozích bodech zvládnout takovým způsobem, aby nejpozději k uvedenému datu byla zapsána střední škola do rejstříku škol.

5.1.5 31.1.2022 – vypsání kritérií přijímacího řízení

Snahou je vypsát první kolo přijímacího řízení v uvedeném termínu v souladu s §60 zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona v platném znění.

5.1.6 Duben 2022 – přijímací řízení

Realizace přijímacího řízení v dubnu 2022 znamená dovršení celého procesu vedoucího ke zdárnému zahájení studia v prvním ročníku střední školy.

5.1.7 Září 2022 – zahájení studia

Zahájení studia v daném termínu bude umožněno pouze v případě, že vedle naplnění organizačního zabezpečení dojde i k odpovídajícímu zajištění personálního a materiálně technického.

5.2 II. etapa – září 2022–2026

5.2.1 Autonomní organizace pohybu studentů a zaměstnanců střední školy

Jedním z požadavků na organizaci střední školy bude používání samostatného vchodu, což současné řešení pavilonu B bez problémů umožňuje. Na tento vchod bude navazovat kancelář a kabinet střední školy v prostorách, které stejným způsobem používá i Lata.

5.2.2 Změna organizačního řádu a struktury organizace

Předpokladem je vytvoření semi-autonomního vedení střední školy, tzn. zástupce ředitele školy pro střední školu a pedagogické rady – kolegia střední školy.

5.2.3 Organizační stabilizace celé organizace

Během prvních roků činnosti střední školy dojde také k naplnění druhé paralelní větve základní školy – tzn. základní škola bude mít dle předpokladů dvě třídy v každém ročníku + speciální třídu. Tento sociální organismus mateřské, dvouparalelní základní a střední školy bude vyžadovat efektivní organizaci na úrovni řízení i komunikace a samosprávy. Současná organizace je na tento proces dobře vybavena již dnes funkční samosprávou jednotlivých úseků s vysokým podílem delegování odpovědnosti a procesů a úkolů, stejně jako pravidelnými týdenními poradami jednotlivých úseků i 6 členů vedení školy. Tabulka 1 uvádí přehled očekávaného navyšování počtu tříd ZŠ a SŠ do roku 2026.

Tabulka 1 -přehled navyšování počtu tříd ZŠ a SŠ v letech 2020-2026

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Spec.	1	1	1	1	1	1
1	2	2	2	2	2	2
2	2	2	2	2	2	2
3	2	2	2	2	2	2
4	2	2	2	2	2	2
5	2	2	2	2	2	2
6	1	2	2	2	2	2
7	1	1	2	2	2	2
8	1	1	1	2	2	2
9	1	1	1	1	2	2
SŠ1	0	0	1	1	1	1
SŠ2	0	0	0	1	1	1
SŠ3	0	0	0	0	1	1
SŠ4	0	0	0	0	0	1
ZŠ celkem	15	16	18	20	22	23
SŠ celkem	0	0	1	2	3	4
třídy celkem	15	16	18	20	22	23

5.2.4 Maturitní zkoušky v roce 2026

Na základě zkušeností partnerských waldorfských středních škol a spolupráce s nimi budou vypsány a realizovány maturitní zkoušky prvních absolventů lycea.

6 Materiální a prostorové zabezpečení záměru

Prostorově a technicky může potřeby střední školy pokrýt pavilon B stávající budovy na Plovdivské 8, která je v majetku města. V tomto pavilonu probíhá v roce 2020 rekonstrukce technických rozvodů, na rok 2021 je plánovaná rekonstrukce sociálních zařízení.

Nutným předpokladem zřízení střední školy je úspěšná realizace projektu rekonstrukce výměňkové stanice a přesídlení pracoviště Lata SVČ Lužánky. Takto získaná kapacita bude dostačující pro potřeby celé školy i při

zamýšleném rozšíření paralelních tříd na základní škole. Ačkoliv nebude rozsah učeben ideální, prostorová návaznost na ZŠ umožní sdílení některých odborných učeben mezi ZŠ a SŠ. Podmínkou bude modernizace některých odborných učeben, u kterých je předpoklad funkčního sdílení se SŠ. Zároveň bude nutná modernizace uvolněných učeben po přesídlení pracoviště Lata SVČ Lužánky. Plánovaná kapacita střední školy je 120 studentů.

Z hlediska finančního zajištění dojde k navýšení provozních nákladů organizace, zejména na spotřebu energií v pavilonu B. Odhadovaná výše je cca 300-350tis Kč ročně.

6.1 I.etapa – září 2020 – 1.9.2022

Pro zahájení činnosti školy v září 2022 bude nutné upravit prostory po přestěhování pobočky LATA. Zároveň bude nutné vybavit kmenovou učebnu a odborné učebny nábytkem a vybavením. Pro realizaci první etapy materiálního zajištění budou nutné náklady v odhadované výši 2,5miliónu Kč.

Následující tabulka uvádí přehled místností nutných pro zajištění chodu školy v prvním školním roce.

Tabulka 2: Přehled místností nutných pro zajištění chodu školy -2022/2023

	Úpravy a nové vybavení - v pavilonu B	Sdílené se ZŠ – nutné dovybavení	Sdílené se ZŠ – bez úprav	CELKEM
Učebny kmenové (kapacita 30 studentů)	1	-	-	1
Učebny odborné (kapacita 30 studentů)	3	3	1	7
Učebny odborné (kapacita 15 studentů)	1	-	-	1
Další prostory pro výuku	Šatnové skříňky (30), venkovní dílny (2)	-	tělocvična	3
Kabinety, kanceláře, skladové prostory	6	-	-	6

6.2 II.etapa – září 2022–2026

Pro další fungování školy bude nutné do roku 2026 dokončit rekonstrukci atria mezi pavilony včetně spojovacího krčku a vstupních bran. Tím dojde k funkčnímu propojení jednotlivých pavilonů a vytvoření vstupního, shromažďovacího a relaxačního prostoru. Kromě toho bude nutné vybudování několika nových učeben v rámci

stávajících prostor pavilonu A, B nebo C. Finanční náklady realizace II. etapy je nutné stanovit se znalostí konkrétních investic a v závislosti na možných dotačních podporách například na odborné polytechnické učebny.

Tabulka 3: Celkový přehled místností nutných pro zajištění chodu školy -2025/2026

	Úpravy a nové vybavení - v pavilonu B	Sdílené se ZŠ – nutné dovybavení	Sdílené se ZŠ – bez úprav	CELKEM
Učebny kmenové (kapacita 30 studentů)	4	-	-	4
Učebny odborné (kapacita 30 studentů)	3	3	1	7
Učebny odborné (kapacita 15 studentů)	1	-	-	1
Další prostory pro výuku	Šatnové skříňky (120), venkovní dílny (2)	-	tělocvična	3
Kabinety a kanceláře	6	-	-	6

6.2.1 Přehled cílového stavu učeben a výukových prostor pro lyceum

BUDOVA B (prostory bývalého pracoviště Lata SVČ Lužánky)

Prostory v patře:

I. schodiště v prvním patře:

- 4 kmenové učebny pro SŠ – 1., 2., 3. a 4. ročník

- bude potřeba 60 lavic a 120 židlí, 4 učitelské stoly a 4 učitelské židle, různé police, 4 školní tabule; výpočetní technika – dataprojektor, PC do každé učebny

- 1 jazyková učebna pro SŠ – 9 lavic a 17 židlí (i pro učitele), školní tabule, výpočetní technika – dataprojektor, PC

Přízemní prostory:

Kanceláře (pro sekretářku a zástupce ředitele pro SŠ) – nábytek – skříně, stoly a židle, výpočetní technika

Kabinet učitelů a sborovna – police, stoly a židle, výpočetní technika

Přírodovědná učebna:

- 1 velký laboratorní stůl s digestoří (opatřen dvěma umyvadly a přívodem plynu z bomby PB), 30 individuálních sklopných lavic (dá se z nich vytvořit plocha pro skupinové laborování) a 30 židlí, učitelský stůl a židle, školní tabule, dataprojektor, PC, interaktivní tabule, hasicí přístroj

- z učebny by měl být průchod do kabinetu – skladu chemie

- dala by se použít díky daným stolům i pro technické kreslení a rýsování.

Sklad chemie-police, vanový dřez, pult, nádoby na zbytkové chemikálie, hasicí přístroj

Eurytmický sál

- dřevěná podlaha, závěsové odzvučení, 100 skládacích židlí, školní tabule, klavír, skříň

Hudebna

- klavír, 30 individuálních sklopných lavic, učitelský stůl, 31 židlí, police, skříň

Skladové prostory – pro rukodělné činnosti, pro pomůcky, pro úklid, pro administrativu a archiv

Šatny-skříňky pro 120 studentů

BUDOVA C – prostory společné se ZŠ, potřeba úprav

Počítačová učebna – přebudování na multifunkční počítačovou učebnu pro ZŠ i SŠ vybavenou výpočetní technikou s možností jejího skrytého uložení, včetně vybavení pro případy distanční výuky

Výtvarně-rukodělný ateliér – přebudování stávající hudebny a výtvarny (včetně skladu) v jeden ateliér – výtvarný, keramický, rukodělný

- bude potřeba 31 stoliček nebo židlí, 31 individuálních sklopných lavic, police, vanové dřezy, školní tabule

- keramická pec, 5 točírských kruhů.

Umělecký ateliér – bude potřeba 31 stoliček nebo židlí, 31 individuálních sklopných lavic, police, vanové dřezy, školní tabule, 2 tkalcovské stavby, 10 kolovratů, grafický a knihařský lis, 31 malířských stojanů.

BUDOVA A

Učebna dřevořezby – nejsou potřebné úpravy

ZAHRADA

Otevřená kovářská a kovotepecká dílna -- postavit dřevěný zastřešený altán s kovářskou výhni a několik kovadlin, nářadí

Otevřená kamenická a dřevořezbářská dílna-- postavit dřevěný zastřešený altán, nářadí

7 Personální zabezpečení

7.1 Personálně- pedagogické zabezpečení

Personálně bude provoz a výuka částečně pokryta stávajícím personálním zajištěním (waldorfský koncept vzdělávání umožňuje působení pedagogů současně na druhém i středním stupni školy). Toto řešení zabezpečit výuku rozšířením úvazků stávajícímu pedagogickému sboru bude možné zejména v prvním roce fungování střední školy. Na základě kvalifikovaného odhadu lze usuzovat, že v prvním roce fungování první třídy střední školy bude třeba navíc odučit 45 hodin týdně (jsou započítané i předpokládané půlené hodiny). Z toho vyplývá nutnost navýšit stávající kapacity o 2,05 úvazku. Pokud nedojde k výrazným personálním změnám, bude možno 1,05 úvazku zajistit ze stávajících rezerv v úvazcích učitelů jazyků, uměleckých a odborných předmětů. Bude tedy nutné přijmout pouze jednoho pedagoga (třídního učitele) na plný úvazek.

S narůstajícím počtem tříd v následujících letech a profilací odborného zaměření bude třeba zabezpečit výuku i dalšími přizvanými odborníky a rozšířit tak kapacity stávajícího pedagogického sboru. V tomto ohledu se na Waldorfské škole v Brně osvědčil příklad dobré praxe, kdy v současných osmých a devátých třídách částečně vyučují přizvaní odborníci z praxe a akademického prostředí, a to zejména odborné předměty jako informatika, fyzika či dějepis. Předpokládáme, že čtvrtý rok po otevření střední školy a naplnění všech plánovaných tříd bude třeba stávající pedagogické pozice posílit minimálně o 9, 5 úvazku. Celkový počet pedagogických pracovníků může být proměnlivý v závislosti na počtu otevřených profilací v jednotlivých ročnících a na počtu a velikosti úvazků externistů. Je třeba také brát v úvahu snížené pedagogické úvazky vyplývající z metodicko-výchovných pozic (např. výchovný poradce, školní metodik prevence, zástupce ředitele pro SŠ apod.).

Následující tabulky zachycují kvalifikovaný odhad počtu odučených hodin (zohledňující předpokládané vyučování podle učebních plánů již fungujících středních waldorfských škol a nutné dělení na skupiny v uměleckých a praktických činnostech dle počtu otevřených profilací) a celkový předpokládaný týdenní počet hodin pro studenty. Týdenní počet hodin je rozvržen podle jednotlivých vzdělávacích oblastí dle zamýšleného vzdělávacího plánu. Rozdíl mezi celkovým počtem odučených hodin v daných třídách a počtem hodin v týdenním studentském plánu je dán nutností dělení do skupin vyplývající z povahy předmětů (umělecké činnosti, praktické činnosti) a zohledňuje rozdíly při možné volbě zaměření.

Tabulka 4: Kvalifikovaný odhad počtu odučených hodin a navyšování pracovních pozic pedagogických pracovníků pro první a čtvrtý rok fungování tříd střední školy.

	2022	2026
počet odučených hodin týdně vyplývající z předpokládaného učebního plánu tříd střední školy	45	230
tj. počet úvazků (plný úvazek 22 hodin týdně)	2,05	10,5
zajištění z vlastních rezerv	1,05	1,05
přijímání nových pedagogických pracovníků	1	9,45

Tabulka 5: Celkový předpokládaný týdenní počet hodin pro studenty v prvním roce výuky podle vzdělávacích oblastí a celkový předpokládaný týdenní počet hodin podle vzdělávacích oblastí pro studenty všech čtyřech ročníků v roce 2026.

Vzdělávací oblasti	Jazykové vzdělávání	Společenskovední vzdělávání	Přírodovědné vzdělávání	Matematické vzdělávání	Estetické vzdělávání	Vzdělávání pro zdraví	Informační a ekonomické vzdělávání	Přírodovědné zaměření	Humanitní zaměření	Technické zaměření	CELKEM vyučovacích hodin pro studenty týdně
počet hodin týdně pro studenty 1.ročníku (r.2022)	9	3	3	4	8	3	2	0	0	0	32
počet hodin týdně pro studenty všech ročníků (r.2026)	33	8	13	10	21	9	9	15	15	15	148

Předpokládáme, že pedagogičtí pracovníci budou splňovat kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň je třeba u nich docílit osvojení principů waldorfského pedagogického konceptu nově příchozími pedagogy. V tomto směru bude Waldorfská škola v Brně ve spolupráci s Asociací waldorfských škol usilovat o otevření tříletého distančního kurzu DVPP pro waldorfské učitele v Brně, a to ideálně již v roce 2021 s předpokládanou kapacitou 20-30 míst. Waldorfská škola v Brně by tak navázala na osvědčený způsob přípravy waldorfských učitelů. V letech 2014-2017 se v Brně již takový seminář s 25 studenty konal, v současném kolegiu z tohoto semináře částečně nebo plně působí 8 pedagogických pracovníků.

7.2 Personálně- provozní zabezpečení

Pro otevření tříd střední školy bude potřeba navýšit personální kapacity také v oblasti nepedagogických pracovníků. Předpokládané navýšení úvazků je určeno kvalifikovaným odhadem vycházejícím ze znalosti současného stavu a odhadované náročnosti práce. V prvním roce fungování tříd střední školy bude nutné posílit zejména administrativní a ekonomickou pracovní složku (navýšení úvazku o 0,6), během dalších let se tato pozice bude navyšovat už jen nepatrně (na 0,75 úvazku). Naproti tomu úvazky pracovních pozic zajišťujících materiálně-technické zázemí budou v prvním roce navýšeny jen nepatrně, postupně však budou posilovány během rozvoje dalších tříd střední školy. Podrobnější rozpis navyšování úvazku pracovních pozic nepedagogických pracovníků pro první a čtvrtý rok fungování tříd střední školy je uveden v tabulce 4. Navyšování úvazků bude prioritně řešeno dorovnáním do plných kapacit úvazků stávajících pracovníků, následně na volná místa budou vypsána výběrová řízení.

Tabulka 6: Kvalifikovaný odhad navyšování úvazku pracovních pozic nepedagogických pracovníků pro první a čtvrtý rok fungování tříd střední školy.

NEPEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI	2022	2026
uklízečka	0,3	0,5
školník	0,1	0,1
administrativa + ekonom	0,6	0,75
školní jídelna – pom. kuchařka	0,25	0,5
CELKEM	1,15	1,85

8 Podpora a partnerství záměru

Partnerství se školami stejného typu je předpokladem dlouhodobě funkčního modelu úplné waldorfské školy. Škola bude rozvíjet nebo naváže úzkou spolupráci (či partnerství) se školami v Ostravě, Českých Budějovicích, Semilech. Ze zahraničních škol máme přislíbenou spolupráci s úplnými waldorfskými školami ve Vídni, Stuttgartu a Ljubljani.

Záměr podporuje zastřešující organizace Asociace waldorfských škol České republiky, spolek zastupující rodiče žáků Waldorfské základní a mateřské školy Brno a také Nadační fond Waldorf Brno (viz přílohy). Jako funkční pedagogický směr je waldorfská pedagogika vnímána také pedagogickými odborníky z akademického prostředí, jak dokládají vyjádření Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (formulovaná v souvislosti s projednáváním Dlouhodobého záměru vzdělávání JMK 2020–2024).

9 Soulad záměru se strategickými dokumenty

Záměr je v souladu s dlouhodobými strategickými dokumenty na krajské, národní i mezinárodní úrovni.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-24 konstatuje s ohledem na demografický vývoj nedostatečnou vzdělávací kapacitu pro obory 4letého gymnázia nebo lycea v okresech Brno město a Brno venkov a počítá se zápisem „*střední školy využívající při poskytování vzdělávání metod, forem a prostředků alternativní pedagogiky navazující na činnost existující základní školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení*“ (s. 96 Dlouhodobé záměru)

Záměr je v souladu také s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023, a to zejména bodech: D.1.1. Inovovat oborovou strukturu středního vzdělávání; a D.3.2. Rozvíjet obsah, rozsah a kvalitu praktického vyučování

Na úrovni Evropského parlamentu a Rady Evropské Unie souzní záměr s definováním klíčových kompetencí, jejichž rozvoj je podporován s ohledem na rozvoj evropských ekonomik, jako ekonomik znalostních. Waldorfská pedagogika je založená právě na vzdělávání v klíčových kompetencích, vzdělávání ke svobodě a celoživotnímu růstu a učení.

10 Seznam příloh

- 1) Vyjádření k záměru rozšíření vzdělávání v systému waldorfské pedagogiky o střední stupeň v JMK (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
- 2) Vyjádření k iniciativě rodičů žáků waldorfských škol k rozšíření vzdělávání v systému waldorfské pedagogiky v Jihomoravském kraji o vyšší sekundární stupeň (Ústav pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity)

- 3) Stanovisko Asociace waldorfských škol České republiky
- 4) Vyjádření podpory záměru vzniku lycea (Spolek waldorfské školy Brno)
- 5) Podpora vzniku střední školy (Nadační fond Waldorf Brno)

Naplněním předkládaného záměru se docílí nejen zdárné realizace jednoho z bodů dlouhodobého záměru vzdělávání JMK do roku 2024, ale naplní se i poptávka mezi rodiči ve městě Brně po další možnosti středoškolského vzdělání v maturitním oboru. Zároveň se tím zvýší žádoucí pestrost, kterou se vyznačují stabilní vzdělávací systémy.

Zpracovali: Tomáš Jedlička, ředitel školy

Mgr. Stanislav Bárta, Ph.D., akční skupina pro zřízení SŠ při WZŠMŠ Brno

Brno 9. 12. 2019

Č.j.: MU-IS/234532/2019/1069416/PdF-1

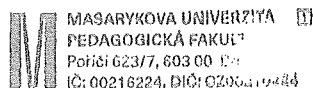
Vyjádření k záměru rozšíření vzdělávání v systému waldorfské pedagogiky o střední stupeň v JMK

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně tímto vyjadřuje podporu možnosti vzniku střední Waldorfské školy v JMK.

Waldorfská pedagogika představuje osvědčený alternativní koncept, který je prověřen stoletým trváním. Plně se etabloval v zemích celého světa pro svoji otevřenost, výchovu ke svobodě a vyváženost teoretické, praktické, umělecké a sociální složky ve vzdělávacím procesu. Zároveň několik příkladů dobré praxe ukazuje, že je ve své celistvosti plně přenositelný i do České republiky.

Jeho základním rysem je také provázané vzdělávání ve všech třech stupních (mateřská, základní a střední škola). Ve městě Brně je již 20 let fungující mateřská a základní škola, která prokázala, že má své místo ve vzdělávací soustavě města Brna. Prozatím však ve městě Brně i v Jihomoravském kraji chybí střední stupeň vzdělávání formou waldorfské pedagogiky. Rozšíření vzdělávání tímto směrem by přineslo nejen přirozenou propustnost celým vzděláváním, ale také by rozšířilo pestrost vzdělávací soustavy v Jihomoravském kraji.

Právě připravovaný Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravském kraji 2020–2024 představuje možnost otevřít vzdělávací soustavu ve střednědobém horizontu rozvoji tímto směrem. Ucelený systém waldorfského vzdělávání by se mohl stát z našeho pohledu vítanou příležitostí také pro praxe našich studentů, jejich seznámení s prvky waldorfské školy a pro pedagogický výzkum.

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.
děkan

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D., děkan Pedagogické fakulty

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Pořičís 623/7, 603 00 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 1601, E: dekan@ped.muni.cz, www.ped.muni.cz

Vyjádření k iniciativě rodičů žáků waldorfských škol k rozšíření vzdělávání v systému waldorfské pedagogiky v Jihomoravském kraji o vyšší sekundární stupeň.

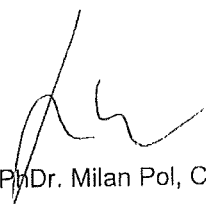
Adekvátně nastavená vzdělávací soustava představuje jak na národní, tak na regionální úrovni nezbytný předpoklad pro naplnění individuálních i sociálních funkcí vzdělávání ve znalostní společnosti. Obecně se kvalitní vzdělávací systémy vyznačují pestrostí pedagogických přístupů při naplňování cílů vzdělávání. Významným zdrojem této pestrosti pedagogických přístupů jsou alternativní pedagogické koncepce, ke kterým se tradičně řadí i waldorfská pedagogika.

Po uplatnění inovativních a alternativních pedagogických koncepcí ve školním vzdělávání jednoznačně existuje poptávka, především ze strany rodičů. Uplatnění alternativních pedagogických koncepcí je v řadě případů možné a žádoucí napříč vzdělávací soustavou. V případě waldorfské pedagogiky je však považováno za žádoucí ustavení institucionální struktury škol, kde jsou její principy uplatňovány celistvě a komplexně.

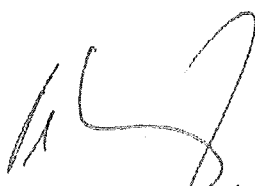
Waldorfská pedagogika představuje v řadě zemí světa časem prověřený koncept, který nabízí alternativní pedagogickou koncepci zároveň s institucionální strukturou škol od předškolního až po vyšší sekundární stupeň vzdělávání. V Jihomoravském kraji není tato institucionální struktura kompletní, vyšší sekundární stupeň školy zde dosud chybí, což lze vnímat jako limit k plnohodnotnému uplatnění potenciálu waldorfské pedagogiky. Zřízení waldorfské střední školy by přispělo k pestrosti vzdělávací soustavy a dílčím způsobem i k uspokojení poptávky rodičů po alternativních přístupech ve vzdělávání. Realizace tohoto záměru by také otevřel prostor pro možnou spolupráci v oblasti praxe a výzkumu v rámci pedagogických věd.

Z těchto důvodů iniciativu rodičů žáků waldorfských škol podporujeme jako důvodnou.

V Brně, 29. listopadu 2019

prof. PhDr. Milan Pol, CSc.

doc. Mgr. Petr Novotný, Ph.D.

4.9.2020

Podpora vzniku střední školy

Nadační fond Waldorf Brno vítá jasné kroky vedoucí k založení lycea a tím k otevření cesty k úplnému waldorfskému vzdělání zahrnující mateřskou, základní a střední školu. Nadační fond vznikl na podzim 2019 a jako cíl si vytyčil podporu Waldorfské školy a školky v Brně a její činnosti. Ve své nedlouhé existenci se soustředil na podporu vzdělávání učitelů (především pak učitelů cizích jazyků) a tady vidí i možnost podpory v budoucnosti. Za svou nedlouhou existenci fond podpořil:

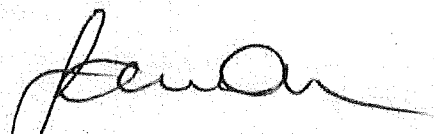
- vzdělávání učitelů (lektoři: Godi Keller, Alec Templeton, Kateřina Dvořáková) částkou 38.420 Kč,
- výjezd žáků na mezinárodní setkání žáků v rámci Olympiády pátých tříd částkou 26.500 Kč,
- sociální fond pro rodiče ve finanční nouzi částkou 1.025 Kč,
- pomůcky pro školu a školku částkou 68.215 Kč.

Všechny prostředky byly věnovány rodiči a přáteli školy.

Nadační fond je připraven rozšířit svou podporu na pedagogy a později studenty lycea už při jeho vzniku. Kromě dalšího právě podporou odborného růstu a vzdělávání pedagogů waldorfské školy sponzorováním jejich výjezdů do sprátených škol v zahraničí, kde mohou čerpat příklady dobré praxe tak finančním zajištěním návštěv tuzemských a zahraničních lektorů.

Správní rada fondu je v úzkém kontaktu s kolegiem a vedením školy stejně jako se skupinou rodičů, kteří se na vzniku středního stupně podílejí a je tak připravena pomoci kde bude třeba.

Za správní radu,

Ing. Matěj Forman, Ph.D.
Předseda správní rady

3.9.2020

Vyjádření podpory záměru vzniku lycea

Spolek waldorfské školy Brno, zastupující rodiče žáků Waldorfské základní a mateřské školy v Brně, Plovdivská 8, vyjadřuje plnou podporu vzniku waldorfského středního stupně – lycea na naší škole. Vznikne tak waldorfská a dosud jediná alternativní střední škola v kraji, navíc tak vznikne nabídka úplného waldorfského vzdělání v Brně.

Spolek rodičů velmi vítá vstřícné kroky představitelů města Brna a pracovníků OŠMT, které spolu s konkrétními kroky učitelů a rodičů naší školy povedou ke zdárnému otevření středního stupně co nejdříve. Spolek rodičů podporuje jednotlivé rodiče, kteří vkládají svůj čas a energii do přípravných prací vedoucích ke vzniku lycea. Vedení spolku je připraveno pomoci s informovaností rodičů tak, aby měli jasné a nezkreslené informace o vznikajícím stupni a měli šanci pomoci tam, kde bude potřeba.

Za Spolek rodičů

Mgr. Lucie Černotová
Statutární zástupce

Spolek waldorfské školy Brno

Sídlo: Bulharská 1173/37, Královo Pole, 612 00 Brno
IČ: 0920868

Asociace waldorfských škol České republiky z. s.

Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, příspěvková organizace,
Plovdivská 8
616 00 Brno

V Praze, 10. září 2020

Stanovisko ke vzniku střední waldorfské školy v Brně

Asociace waldorfských škol České republiky z.s. plně podporuje vznik středního stupně waldorfské školy v Brně.

Waldorfská pedagogika byla od samotného počátku zamýšlena jako pedagogika doprovázející dítě od raného dětství až k dospělosti. Již první waldorfská škola ve Stuttgartu, založená roku 1919, byla koncipována jako plné dvanáctileté studium. V našem prostředí jde pak o třináctiletý koncept vzdělávání, který umožňuje, bez nežádoucího přerušení, kontinuální rozvoj dovedností dítěte podle vzdělávacího plánu a principů waldorfské pedagogiky.

V současné době působí na území ČR pět waldorfských středních škol, a sice v Praze, Příbrami, Ostravě, Semilech a v Českých Budějovicích. Jihomoravský kraj tedy zatím své zastoupení v rámci podpory středního stupně alternativního školství směrem k waldorfské pedagogice nemá. Vzhledem k pedagogickému záměru waldorfských škol rozvíjet své žáky a studenty skutečně všestranným způsobem a připravovat je tak na širokospektrální uplatnění na trhu práce by bylo vhodné, aby mělo waldorfské školství střední stupeň i v jihomoravské metropoli.

Z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024 vyplývá, že se v následujících letech očekává nárůst počtu žáků SŠ a že ve městě Brně bude nutné navýšit nabídku zejména maturitních oborů. Vznik středního stupně waldorfské školy ve formě kombinovaného lycea by tudíž mohl vhodně doplnit stávající nabídku škol. Takový typ školy může pro studenty znamenat přiměřenou volbu pro plné rozvinutí jejich osobnosti a v celospolečenském kontextu inovativně rozšíří nabídku středních škol v Jihomoravském kraji.

Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno je školou s mnohaletými pedagogickými zkušenostmi. První waldorfská třída byla v Brně otevřena v září 1999. Po deseti letech růstu mohla vzniknout samostatná waldorfská škola. Ta se nadále rozvíjí a v posledních pěti letech se rozšiřuje otevíráním vždy dvou tříd v každém prvním ročníku. Otevření waldorfského kombinovaného lycea je tedy nejen logickým vyústěním tohoto rozvoje, ale také pozitivní reakcí na rostoucí zájem o waldorfskou pedagogiku mezi obyvateli Brna a jeho okolí.

Za představenstvo Asociace waldorfských škol České republiky z.s.

Asociace
waldorfských škol
České republiky z.s.

158 00 Praha 5 - Jinonice
Butovická 228/9
IČ: 67362958

Mgr. Tomáš Petr

www.iwaldorf.cz
waldorf@seznam.cz

Asociace waldorfských škol České republiky z.s.
Praha 5 - Jinonice, Butovická 228/9
IČO: 67362958